

mærkning, at jeg ikke ret indser, hvorfor Forrentningen under Arbejdets Udførelse skal henregnes til Anlægskapitalen. Af hvilken Grund kan man egentlig forlange, at Staten skal betale Halvdelen — lad os antage 2 pCt. — til de private Bidragydere og Kommunerne i den Tid, Banen er under Anlæg? Det forstaar jeg ikke, at der er nogen rimelig Grund til, hvis ikke Meningen er den, at der kun sigtes til Forrentningen af den Forstudskapital, som de, der bygge Banen, ere nødsagede til at optage under Anlægget, idet Statskassens Bidrag naturligtvis først skal ydes, naar Anlægget er færdigt. Er det sidste Tilfældet, saa er der ikke noget at sige dertil, men saa er det ikke tydelig udtrykt. — Jeg kommer nu til det væsentlige i Sagen, Bestemmelsen i § 3 om, at Statskassen skal yde Halvdelen af Udgifterne ved de private Jærnbaneanlæg. Det skal gælde, kan man rolig i Forvejen sige, hvis dette Forslag bliver til Lov, ikke alene de her opførte 15 Baner, og dem, der endnu maatte komme til — der er jo allerede anmeldt 4—5 Stykker endnu — men gælde for al Fremtid. Hverken Regeringen eller Rigsdagen vil, naar dette Forslag gaar igennem, være stærkt nok over for Fordringer alle Vegne fra til at sige nej eller indskrænke Statens Bidrag, naar man først er gaaet ind paa at lade det fast over for saa mange Baner af saa forskellig Bestaffenhed, med Hensyn til hvilke man for nogles Vedkommende kunde finde det rimeligt, men for andres Vedkommende maa finde det højt urimeligt at gaa saa vidt. Det er altsaa en Grund til, at man maa være meget forsigtig med, hvilke Baner man paa dette Forslag opfører med et Tilstud af Halvdelen fra Statens Side. Dette Lovforslags finansielle Betydning for Statskassen er vistnok i det hele bleven rigtig angiven af den sidste cærede Taler. Det vil, naar de forventede Baner komme med, saa at vi komme op til 100 Mil's Bane — for Tiden er der vistnok Spørgsmaal om ca. 76 Mil — være omtrent 12½ Million Kroner, der bliver Tale om, naar Forslaget gennemføres. Skulle disse 12½ Million udredes af Kassebeholdningen, af Reserverfonden eller paa anden Maade af Statskassen uden Optagelse af Statslaan, og skal det oven i Købet gøres højt regnet i Købet af 7 Aar, tror jeg at turde sige, at det er en Umulighed for Statskassen at udrede dette Beløb, naar den samtidig skal paatage sig Gennemførelsen af andre, egentlige Statsbaneanlæg, naar den skal udrede de nødvendige Udgifter til Ordningen af de kjøbenhavnske Baneforhold og de forskellige Statsbaner, hvorom Regeringen har fore-

lagt Forslag, og som den sandsynligvis vilter gennemførte. Man vilde da komme op til saa store Summer, at Tanken om at faa dem udredede i blot en rimelig Arrække uden Statslaan, er for mig uforklarlig. Nu blev jeg ganske vist beyhdelig beroliget derved, at den cærede Minister ogsaa i Dag meget bestemt erklærede, at Statslaan maatte han fordre. (Brandes: Det sagde han ikke.) Jeg forstod det i alt Fald saaledes, at Statslaan maatte han fordre for Gennemførelsen af denne Lov. Det er mig en meget stor Beroligelse; thi saa bliver der dog kun Tale om Renter og Afdrag. Imidlertid selv da vil jeg tillade mig at mene, at Staten paatager sig en for stor Forpligtigelse ved at gaa ind paa alle disse Baner, der her er Tale om. Der er først disse 12½ Million Kroner. Sagte til, lad os antage en 7—8 Millioner Kroner i det mindste til Kjøbenhavns Banegaard — det bliver 20 Millioner. Sagte til, jeg kan ikke huske hvor meget, men det bliver rimeligvis en 6—7 Millioner Kroner, maaste mere, til de Stats-Jærnbaneanlæg, der ere os forelagte, saa komme vi op til en saadan Sum, der skal staffles tilveje gennem Laan, at den blotte aarlige Forrentning heraf vil tyngte haardere paa Statskassen, end Udbyttet ved at faa disse Baner gennemførte kan veje op imod. Imidlertid forstod jeg ogsaa den højtærede Minister saaledes, at han egentlig heller ikke ønskede at faa alle disse Baner opførte med en Forpligtelse for ham til, hvis de private og Kommunerne kunne skaffe de nødvendige Penge til Veje, at faa dem udførte i den i Lovforslaget anførte Tid; det forekom mig tværtimod, at han htrede, at Arbejdet burde fordeles over en længere Arrække. Og saa dette er jo beroligende. Men er det saa ikke langt bedre, at man i Lovforslaget siger: Det, her er Tale om, ville vi ikke udføre i 7 Aar, men i 3 Gange 7 Aar — saa kan der være nogen Mening i det, og saa kan det være overkommeligt. Hvis vi kom dertil, at det hele, det, der nu er Tale om, og som man nu i denne Rigsdagssamling vil tage Beslutning om, hvad Jærnbaneanlæg angaar, at det var en Beslutning, der var gældende for en Snes Aar, saa kunde jeg ogsaa for mit Vedkommende være villig til at gaa meget vidt, naar jeg skulde til at stemme over Lovforslaget; men ellers vilde jeg ganske vist slutte mig til det cærede Medlem for Kjøbenhavns Ake Balgfreds (Scharling) og stemme imod det. Naar jeg nu opstiller den Forudsætning, at det da vil være muligt, inden dette Lovforslag bliver til Lov, at faa det indret-